

Balıkların Paraziter Hastalıkları I

PROTOZOAL HASTALIKLAR

Ichthyobodiasis (Ichthyobodo Enfeksiyonu)

- **Bulaşma ve Yayılım**

- Balıklar ister **akvaryumda**, ister **göletlerde** ya da **tuzlu sularda** yaşasın; **parazit enfeksiyonlarına karşı risk altındadırlar.**
- Bazı parazitler **su tipine özgü** olsa da, **Ichthyobodo** adlı **protozoon parazit**, **üç su tipinde de (tatlı, acı, tuzlu)** yaşayan balıkları enfekte edebilir.

Ichthyobodiasis

- Bu **protozoon parazit enfeksiyonunun** en yaygın tetikleyicisi, **kötü hijyen koşulları ve akvaryum, tank veya göletlerde aşırı stoklamaya (kalabalık popülasyona) bağlı oluşan strestir.**
- Stres**, balıkların **bağışıklık sistemini zayıflatır**, bu da **Ichthyobodo** gibi parazitlere karşı **duyarlılığı artırır.**
- Hatta **aşırı yemleme bile**, balıklar için bir stres kaynağı olarak **paraziter enfeksiyon riskini artırabilir.**

Ichthyobodiasis

- Bu paraziter enfeksiyon, balığın derisini ve solungaçlarını etkiler. Enfekte balığın derisi çelik gri renkte görünür ve mavi veya gri renkli mukus üretir. Genellikle enfekte balıklarda letarji, halsizlik ve iştah kaybı görülür. Balıklar su yüzeyine çıkarak hava yutmaya çalışabilir ve cisimlere sürtünme davranışı sergileyebilir.
- Patolojik değişiklikler arasında, parazitin tutunduğu bölgelerde epitel hücrelerinin tahrip olduğu gözlemlenmiştir. Ayrıca, dejeneratif ve proliferatif epitel değişiklikleriyle birlikte mukus üretiminde azalma meydana gelir.

- Enfekte balıklar, **formalin, tuz, potasyum permanganat** veya **bakır sülfat** içeren ilaçlı suda tedavi edilir.

(Dönme Hastalığı / Siyah Kuyruk Hastalığı)

- Whirling disease, **Myxosoma (Myxobolus) cerebralis** adlı protozoon parazitlerin neden olduğu, **somonidlerde görülen kronik, zayıflatıcı ve yüksek derecede bulaşıcı** bir hastalıktır.
- Hastalık, **etkilenen balıkların dönerek yüzmesi, iskelet deformasyonları ve vücudun arka kısmında siyah renklenme** ile karakterizedir.
- **M. cerebralis sporları, gölet tabanında uzun süre canlı kalabilir** ve çevresel koşullara bağlı olarak **12 yıla kadar bulaşıcılığını sürdürebilir.**

(Dönme Hastalığı / Siyah Kuyruk Hastalığı)

- **Bulaşma :**

Yeni konağa bulaşma yolu **oral yolla gerçekleşir.**

Balık, **sporları yutarak enfekte olur** ve spordan çıkan **sporoplazma, kan ve lenf damarları aracılığıyla kıkırdak dokusuna** göç eder.

- Bu **çok küçük sporoplazmaya trofozoit** adı verilir. Trofozoit **büyür** ve çekirdekleri tekrar tekrar bölünerek **daha büyük bir yapı** oluşturur. Bu yapı **sonunda yeni sporlar üretir.**

(Dönme Hastalığı / Siyah Kuyruk Hastalığı)

- Hastalığın klinik belirtilerinin ortaya çıkışı, **balığın yaşına ve enfeksiyonun şiddetine** bağlıdır.
İç kulaktaki kıkırdak yapıların zarar görmesi, balığın **denge kaybına** neden olur.
Balıklar **daireler çizerek yüzer,** ardından **dipte dinlenir** ve sonra tekrar **dönerek yüzmeye** başlar.
- **Vücudun arka üçte birlik kısmı siyah renge bürünür.** Bu koyu renkli bölge, **vücudun normal kısmından keskin bir sınırla ayrılır.** Bu durum, **pigmentasyonla ilişkili sempatik sinirlerin zarar görmesi** sonucu ortaya çıkar.
- **Balık beslenemez ve aşırı yorgunluk nedeniyle**

(Dönme Hastalığı / Siyah Kuyruk Hastalığı)

- Enfekte balıklar için herhangi bir tedavi yöntemi yoktur.
Ölü balıklar hijyenik şekilde uzaklaştırılmalıdır.
Balık çiftliği kurutulmalı ve gölet tabanı kalsiyum oksit ile dezenfekte edilmelidir.
- Kuluçkahanelerde ve yetiştirme tanklarında kullanılan su, spor içermemelidir.
Kuluçkahane ve ekipmanlar, %1'lik sodyum hidroksit veya potasyum hidroksit ile dezenfekte edilmelidir.